

Logeren

Tegenwoordig is het uit logeren gaan, vooral van kinderen, algemeen. Vroeger gebeurde dit veel minder. Men zei dan "Hen spinnen." Dit gezegde stamde nog uit de tijd, toen de meiden (dienstboden) nog een week vrij kregen (meestal in Januari) om naar hun volk (oudershuis) te gaan, om voor haar eigen kleren wol te spinnen.

Het gebeurde op een zondag voormiddag, toen ik zo'n jaar of acht - negen was, dat ik met Vader mee mocht, met de kleeuwagen Oom Berend en Tante Na en de kinderen uit Ruurlo ophalen. Zij kwamen een paar dagen logeren. Ze zouden met de trein reizen tot Deventer, waar ze de oudste dochter Dika mee zouden nemen, die diende bij Ds. Jongbloed in de Rijkmanstraat. Wij zouden ze dan een eind tegemoet komen.

Zo gingen wij over de Koerkamp (Lettele), over de Koerkamperenk, en langs de kikkerskooi, zo genoemd omdat het huis vlak bij een meertje stond, waar veel kikkers inzaten. Als we dan bij Polder Jenne zijn, zien wij ze in de verte bij de Stramp aankomen. Men vertelde vaak, dat de Stramp, wat nu een flinke boerderij is, vroeger een herberg was, het Voele Hemp geheten. Toen het kanaal was gegraven en er bij de Croddenbrug een herberg kwam, hield deze op te bestaan. De Stramp heeft nu nieuwe bewoners.

Vader draaide de wagen om. Tante Na en de meisjes en mijn neefje Gerrit, mijn evenouder, stapten in. Oom Berend en Dika gingen lopen, want Oom Berend liep zo graag. De ene keer als hij alleen bij ons kwam, dan liep hij vanaf Nijverdal, een andere keer vanaf Wesepe, of van Holten of Dijkerhoek, dan zag hij al die bekende plekjes nog eens weer. Oom Berend had vroeger eerst als knecht bij Holterbroeks Berendoom gediend. Daarover vertelde hij graag, hoe daar dan Bloo Willem kwam proaten, bij winteravond. Willem pochte nogal veel. Als ze, zoals gebruikelijk, naar de deel gingen, om het vee en de varkens te bekijken, had Willem gezegd: "Ie weet oe riekdom neet te schatten."

Zo hadden ze bij Holterbroek toen een schot (hok) met varkens gehad, die heel slecht wilden vreten, en niet groeiden. Maar Willem had gezegd: "Het zint (zijn) besten, zie vret as Hessens." Toen hij terug was uit de militaire dienst, is hij aan het spoor gekomen, eerst in Colmschate. Hij heeft nog een been gebroken, toen hij naar een brand liep en over een sloot sprong.

Hij is getrouwd met Rika Aleida Staal, maar die is al spoedig na de geboorte van haar tweede kind gestorven. De kinderen Dika en Hendrik zijn toen bij ons bij Grootvader en Grootmoeder gekomen, totdat Oom Berend weer trouwde met Johanna Slettenhaar. Ze gingen in Borne wonen, later in Ruurlo en toen in Neede, waar Oom Berend ladingmeester was.

Toen hij ladingmeester was bracht hij bij ons nog weleens wat mee, wat daar verslaterd (achtergelaten) was. Zo weet ik nog dat hij een keer een dik molentouw meebracht, dat wij nog jaren gebruikt hebben met het hooi halen, en er het hooi mee op de wagen vastbonden. Ook maakten wij er vaak een ruile (schommel) van.

Toen de Duitse Mark vrijwel waardeloos was, was er een keer een Duitser geweest, die een paar wagons varkens ophaalde. Oom Berend had toen gezegd: "Die zullen ook nog wel wat kosten, als ze in Duitsland aankomen." De Duitser had gezegd: "Ien son swain, kost een wagen vol papierkens." Als de kinderen van Oom Berend bij ons kwamen, waren ze helemaal uut de bene (uitgelaten). Het ging meteen naar de appel en pruimebomen, en ook op de knollen waren ze dol. De hele dag in de ruile of

op de wippe, en helpen de beesten ophalen, of mee op de wagen naar het land. Wij vermaakten ons hier best mee.

Omdat wij voor iedereen geen beddestee hadden, zette Vader 's avonds de kleedwagen op de deel. Wat stro en dekens erin en daar sliepen de groteren dan. Oom Berend sliep altijd in het hooi van de hilde boven de koeien. Het was dan een feest voor de kinderen, in de kleedwagen slapen, dat hadden ze nog nooit gedaan.

Klaphekken Mienemeuie had eens aan onze Dika gevraagd: "Woer sloapt toch al die kinder?" "In de kleedwagen," had Dika gezegd. "Wel mien tied, in de kleedwagen," zei Mienemeuie. Tegenwoordig met kamperen gaat het weer haast evenzo. Ja, we hebben vroeger vaak veel schik gehad samen.

Latere jaren gingen wij wel eens op de fiets naar Oom Berend en Tante Na. Dan ging Oom Berend met ons mee, op de fiets naar de Needse berg, naar de steenbakkerij van Rohaan, in de verte nog familie van mijn vrouw. Naar de kleikoelen waar ze de klei uithaalden voor de steenbakkerij. Deze Rohaan was van de stam van de Rohaans, vroeger Klissen Oabraham uit Markelo, die daar het zelfde bedrijf uitoefenden.

Oom Berend had een stukje land gepacht, waar hij wat aardappels en groente verbouwde. Daar was hij dan in zijn vrije tijd druk mee, en dan zei hij: "Ik hakke (schoffel) en de wichter mut mar wien (wieden)."

Zo zie ik al die gebeurtenissen uit mijn kinderjaren, weer voor mij, in vreugdevolle gedachtenis. Velen van de ouderen zijn reeds heengegaan, maar zo is het leven, zoals dit versje zegt,

*Er is een tijd van komen,
er is een tijd van gaan,
dit zie ik aan de bomen,
van onze oprijlaan,
vermolmen in de wortels,
vergelen in de top,
zo gaat het met de oudjes,
als de jongen groeien op.*